

I

A 2006. évi központi költségvetés és a helyi önkormányzatok szabályozásának jellemzői

1. A gazdaságpolitika fő vonásai

Magyarország középtávú gazdaságpolitikájának fő célja változatlanul a **modernizáció**, és a **felzárkózás** a gazdasági teljesítmények, a foglalkoztatás és az emberek életkörülményei vonatkozásában. Ezt a célt csak az EU átlagot meghaladó növekedési ütem fenntartásával, ugyanakkor egyensúlyörző fejlődési pályán lehet biztosítani.

A fentiek eléréséhez az alábbi **cselekvési irányok** szükségesek:

- a versenyképesség növelése;
- a tőkevonzó képesség erősítése;
- a foglalkoztatottsági szint emelése;
- az infrastrukturális háttér erősítése;
- korszerű képzés, a K+F tevékenység serkentése;
- az ország környezeti állapotának javítása

A fenti célok elérésének eszközei:

- szigorú, a hiány mérséklését középpontba állító fiskális politika
- a fiskális és a monetáris politika növekvő összhangja
- óvatos, a termelékenység növekedésével összhangban álló reálbér emelkedést eredményező jövedelempolitika

A költségvetési törvényben a 2005. és 2006. évre vonatkozó gazdasági mutatók a következők:

A **bruttó hazai termék** 2006-ban várhatóan 4,0%-kal bővül a 2005. évi 3,5-4%-os értékkel szemben. 2007-2008-ban 4-4,5 %-os GDP növekedéssel számol a központi költségvetés. Az Európai Unió átlaga 2-2,2%.

2005-ben a beruházások növekedése 6-8% közötti, 2006-ban szintén 6-8 %-os beruházási dinamikával lehet számolni. Az export volumene növekszik, 2005-ben 9-11 %-os az exportbővülés, az import növekedése pedig 7-9 % közötti. 2006-ra a központi költségvetés 10-12%-os export- és importdinamikával számol.

Az **infláció** 2005-ben 3,6% a tervezett 4,5% helyett. 2006-ra kb. 2%-kal, 2007-re kb.3%-kal, 2008-ra pedig 2-3%-kal tervezik az infláció mértékét..

A **háztartások fogyasztása** 2005-ben 3%-kal nő. A lakossági fogyasztás a munkatermelékenységgel összhangban 3,5%-kal, a reálbérek pedig 3-3,5 % körüli mértékben bővíthetnek 2006-ban. A 2005. szeptember 1-i közalkalmazotti 4,5%-os bérfeljesztés 2006-ban éves szinten 3%-os bruttó bérnövekedést jelent.

A 2006. évi **költségvetési hiány** mértékét a 2005. évi 7,4 %-ról 2006-ra 6,1 %-ra kell csökkenteni.

A folyó fizetési mérleg hiánya 2005-ben 7,1-7,3 Md euró, míg a 2006. évi tervezés során a központi költségvetés 7,2-7,5 Md euróval számol.

A költségvetési politika fokozott figyelmet fordít az állam saját működési kiadásainak csökkentésére, mivel magas az igazgatási kiadásokra fordított összeg az Európai Unió viszonylatában. Ezért a központi igazgatásra vonatkozóan a költségvetési törvény a 2005. évi kiadási összeg 90%-ával számol, mely az önkormányzati kört is érinti. Az államháztartási kiadások mérséklése mellett jelentősen változtatni kell a kiadások szerkezetén, mely a folyó kiadások arányának csökkenését és ugyanakkor a beruházási, felhalmozási kiadások növekedését jelenti.

A 2006. évi **költségvetés-politika prioritásai** a következők:

➤ *A fiskális politika célkitűzései*

- a kormányzati szektor méretének és hiányának egyidejű, fokozatos, folyamatos csökkentése
- a növekedés export- és beruházás vezérelt legyen
- a jövedelemcentralizáció a következő években érzékelhetően csökkenjen
- 2008-ig el kell érni a konvergencia programban kitűzött deficit célt

➤ *Fejlesztéspolitikai prioritások*

- EU források maximális igénybevételéhez,
- a felzárkózást segítő regionális fejlesztésekhez szükséges pénzügyi feltételek biztosítása

Középtávon az Európai Uniótól származó források felhasználása prioritást élvez, ezért egyéb kiadási területeken strukturális átalakításokra van szükség.

Az átalakítások középpontjában a közszféra létszám- és bérhelyzetének reformja áll. Ehhez folytatni kell az állami feladatvállalás felülvizsgálatát, a párhuzamosságok, a szükségtelennek ítélt tevékenységek megszüntetését.

A strukturális reformok területei:

○ *új családtámogatási rendszer bevezetése*

- az elosztási rendszer egycsatornássá válik, a családokat megillető általános költségvetési támogatás túlnyomó része az alanyi jogon járó családi pótlékon keresztül jut el az érintettekhez.
- ingyenes tankönyv, ingyenes étkezés a bölcsődében, óvodában, általános iskola 1-4. osztályában az alacsony jövedelmű családok gyermekei részére
- a GyES mellett a gyermek 1 éves kora után teljes munkaidőben is lehet munkát vállalni

- *munkanélküli ellátás átalakítása, munkahelyteremtés elősegítése*
 - a munkanélküli járadék felső határának lemaradása mérséklődik, az ellátás nagyobb részben függ a korábban elért keresettől
 - álláskeresési segély az álláskeresést ösztönző juttatás és a nyugdíj előtti munkanélküli segély helyett
 - az elhelyezkedés premizálása. A bónusz mértéke a hátralévő jogosultsági időre járó juttatás fele
- *foglalkoztatáspolitikai*
 - 2006. novemberében megszűnik a tételes EHO
 - a személyi jövedelemadó terhek csökkennek
 - az első teljes év a START programban
 - közmunkaprogramok támogatása
- *oktatási rendszer reformja (szakképzés, felsőoktatás)*
 - a szakképzés területén a képzés színvonalának növelése és a munkaerő piac igényeihez való igazítása a cél
 - egységes minőségbiztosítási rendszerre van szükség
 - szakképesítések nemzetközi átláthatóságának biztosítása – Europass rendszer bevezetése
 - a felsőoktatás képzési rendszerének átalakítása
- *területfejlesztés*
 - a leghátrányosabb kistérségek felzárkóztatása
 - régiók versenyképességének növelése
 - területfejlesztési célok megvalósításába az uniós támogatások bevonása
 - 2006-ban INTERREG-re 21 milliárd Ft, ROP pályázatokra 37 milliárd Ft áll rendelkezésre
 - 2007-2013 évek új regionális programjainak tervezése, projektek előkészítése költségtakarékos intézményrendszeri feltételekkel
- *egészségügy, az egészségügyi struktúra átalakítása*
 - sürgősségi ellátás fejlesztése az egészségügyi ingatlanok értékesítéséből
 - háziorvosi ösztönző rendszer a gyógyszer-támogatás kiadásainak csökkentése érdekében
 - ellátó-struktúra optimalizálása
 - kórházak, járóbeteg intézmények korszerűsítése az EU Strukturális Alapokból (társfinanszírozás a központi költségvetésből)

2. Az önkormányzati gazdálkodás 2006. évi feltételrendszere

A helyi önkormányzatok 2006. évi költségvetésének prioritásai a következők:

- az új családtámogatási rendszerrel összhangban a helyi szociális juttatások átalakulnak
 - a rendszeres szociális segély a korábbiakhoz képest jobban illeszkedik a családok összetételéhez
 - a családok átlagjövedelmének kiegészítése a nyugdíjminimum eddigi 80 %-áról 90%-ra módosul
 - a munkába állást segíti a bónusz rendszer

- bővülnek a közfoglalkoztatási lehetőségek
- felzárkózás a humán és nem humán infrastruktúra területén az európai uniós támogatások felhasználásával
- a többcélú kistérségi társulások rendszerének bővülése
- az önkormányzati alrendszerben is fontos követelmény az „olcsóbb állam”
- ingyenes étkezés biztosítása a rászorulóknak részére az általános iskola 1-4. osztályában
- bővül az integrációs oktatás, a nyelvi előkészítés és a szakiskolai felzárkózást segítő képzés

Az államháztartás egészéhez hasonlóan **az önkormányzati alrendszerben is meg kell képezni az államháztartási tartalékot, mely a személyi jövedelemadó helyben maradó részének 5,59 %-a.** Az államháztartási céltartalék képzésére a többcélú kistérségi társulások is kötelezettek.

A **társadalombiztosítási járulék (29%)** és a **munkaadói járulék (3%)** az előző évekhez képest nem változott, a tételes **egészségügyi hozzájárulás** 2006. novemberig 1950 Ft lesz. Csökkent a 25%-os **ÁFA kulcs** 20 %-ra.

Változatlan maradt a személyi jövedelemadó átengedés mértéke (40%), és az SZJA helyben maradó része is (10%).

A törvényben szereplő **normatív hozzájárulások fajlagos összegei többnyire változatlanok, vagy csökkennek, néhány normatíva növekedést mutat.** Az önkormányzati alrendszer támogatása (állami támogatás és átengedett SZJA) a 2005. évi előirányzathoz képest csökkent. Ebből a csökkentett összegből kell biztosítani a 2005. szeptemberi 4,5%-os közalkalmazotti bérfeljesztés áthúzó hatását, valamint a 2006. áprilisi bérfeljesztésnek a növekményét is. Az oktatási ágazatban megszűntek a kiegészítő támogatások, csak az alapszabványok maradtak. Egyes normatívák megszűntek (pl. a kulturális, egyéb szabadidős és egészségfejlesztési feladatok normatívája, a diáksport támogatása, a pedagógiai minőségfejlesztési feladatok támogatása).

Az önkormányzatok saját bevételei 2006-ban nem növelhetők számottevően. Továbbra is átengedett központi adó a gépjárműadó. Új adónemként került bevezetésre az önkormányzati körben a luxusadó, szintén átengedett központi adóként.

Az önkormányzatok pénzügyi szabályozó rendszerében alapvető változás nem történt, az Áht.-ban szigorították a normatívákról való lemondásokkal kapcsolatban a kamatfizetést.

Mindezeket figyelembe véve az önkormányzatok 2006.évi szabályozása az alábbiak szerint alakul:

- a központi költségvetési kapcsolatokból származó források országos viszonylatban – figyelemmel a feladat változásra is a családtámogatási rendszerben – csökkentek.

- a dologi kiadások emeléséhez a helyi bevételi lehetőségekből kell forrás biztosítani
- a minimálbér összege 62.500 Ft-ra változott, júliustól pedig végzettség szerint szorzókkal növekszik
- a 2005 és 2006. évi bérfejlesztéssel összefüggő kiadások fedezetére saját bevételi többletek, illetve kiadási megtakarítások nyújtanak fedezetet
- a szociális juttatások növekedése a nyugdíjminimum változásához igazodik, az új típusú családtámogatás átkerült az ICSSZEM-hez, de a határozathozatal az önkormányzatoknál maradt
- a fejlesztési támogatások decentralizációja valósul meg az útburkolat felújításoknál, a települési hulladék közszolgáltatás fejlesztési támogatásánál, a TEKI és CÉDE, valamint a 2006-ban induló címzett és céltámogatások vonatkozásában, továbbá az Európai Unió pályázatoknál.

A szabályozás 2006. évi várható változásai szükségessé teszik a működési kiadások jelentős csökkentését, az ezzel összefüggő, megtakarításokat eredményező intézkedéseket az önkormányzati gazdálkodásban.

A fejlesztések vonatkozásában továbbra is prioritást élveznek a pályázatokból nyerhető források, melyeknél viszont nehézséget jelent az utófinanszírozás kezelése.

A gördülő tervben szereplő bevételek és kiadások alapján megállapítható, hogy 2006-ban mindent el kell követni a hitelfelvétel összegének minimalizálása érdekében, hiszen a következő évek hiteltörlesztéseire, hitelfelvételének nagyságrendjére jelentős hatása van. A következő években a működési feladatok egyensúlyi költségvetését meg kell valósítani a hosszú távú, biztonságos gazdálkodás érdekében.

Eger város központi forrásokból származó bevételeit a következő táblázat adatai tartalmazzák:

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	2005. évi eredeti előirányzat	2006. évi terv	Különbség (2006-2005)	Változás %-a
SzJA helyben maradó része, normatívan elosztott SZJA	1.639.704*	1.586.882*	-52.822	-3,22
Normatív állami és kiegészítő hozzájárulás	3.982.116	3.783.509	-198.607	-4,99
Állami források együtt:	5.621.820	5.370.391	-251.429	-4,47

*az SZJA jövedelem differenciálódás miatti kiegészítéssel növelve és a kötelező tartalékképzés összegével csökkentve

A táblázat adatai alapján – melyek nem tartalmazzák a helyi önkormányzati tűzoltóságok normatív támogatását – megállapítható, hogy a város az előző évhez képest 4,47%-os központi támogatás csökkenéssel számolhat a működési költségvetésben a 2006. évi költségvetés tervezése során az állami források együttes összegéből.

A fejlesztésekhez kapcsolódó támogatások viszont kedvezően alakulnak, 2005. évhez képest a növekedés 27,26 %-os (címezett támogatások, fejlesztési feladatok támogatása).

II

Eger város 2006. évi költségvetési politikája

A 2006. évi költségvetési törvény által biztosított keretek alapján városunkban a költségvetés egyensúlyának biztosításához nem elegendő a saját bevételek tervezett összegének növelése, szükség van a működési kiadások csökkentésére is. A 2005. szeptemberi közalkalmazotti bérfelvezetések áthúzó hatása mellett finanszírozni kell a 2006. áprilisi bérfelvezetést is mind a közalkalmazotknál, mind a köztisztviselőknél. A működés finanszírozásához kapcsolódó központi források csökkenése, a saját bevételi lehetőségek szűkülése, a bérfelvezetések együttesen működési hiányt okoznak az önkormányzatnál.

A működési kiadások a költségvetésen belül egyre nagyobb részarányt képviseltek az utóbbi években (2001-ben 85,18%-ot, 2002-ben 88,12%-ot, 2003-ban pedig már 88,23%-ot tettek ki a költségvetés összes kiadásából), mely jelentősen változott az utóbbi három évben. A 2004. évi költségvetésben 79,76 %-ot, 2005-ben 78,52 %-ot terveztünk működési kiadásokra. 2006-ban a működési kiadások tervezett részaránya 74,90 % a költségvetési főösszezből.

A fejlesztési kiadások magas részaránya és a felhalmozási bevételi lehetőségek korlátozott volta jelzi, hogy a költségvetési egyensúly biztosításához a működési hitelfelvétel túl jelentős összegű felhalmozási hitel igénybevételére is szükség van. Megvalósítandók a folyamatban lévő, továbbá a benyújtott pályázatok.

A 2006. év költségvetésének tervezésekor számolni kellett 175,7 millió Ft tőketörlesztéssel. A kamatfizetésre 68 millió Ft fejlesztési pénzeszköz és 8,9 millió Ft működési pénzeszköz került a költségvetésbe.

A 2005. évi teljesítésekre építve, továbbá a központi költségvetésből biztosított forrásokat figyelembe véve határoztuk meg a 2006. évi költségvetési politika elveit önkormányzatunknál.

A 2006. évi költségvetés tervezésével összefüggő feladatok

A városi költségvetési politika irányelveinek meghatározásakor a szűkülő központi források hatásait kellett elsősorban figyelembe venni, mivel a költségvetés bevételi oldalának közel 40 %-át teszi ki. Továbbá számolni kellett a saját bevételeknél az iparüzési adó bevételének csökkenésével is.

Jelentős hatása van a 2006. évi költségvetés tervezésére a központi bérintézkedéseknek, kisebb a súlya az 5,59 %-os államháztartási céltartalék képzésnek.

Ezért kiemelt jelentősége volt a tervezés során a saját bevételek reális tervezésének, illetve a bevételi korlátok miatt a működési kiadások szűkítésének.

A költségvetés készítésekor figyelembe kellett venni a már előzőleg elfogadott és elindított programokat, a gördülő tervet, valamint a várospolitikai célok megvalósulását. A hiány csökkentéséhez szükség volt a gördülő tervben szereplő tételek mérséklésére, egyes tételek elhagyására.

Mindezek alapján Eger város 2006. évi tervezési irányelveit a következőkben határoztuk meg már a költségvetési koncepció készítése során:

1. A költségvetési egyensúly biztosítása

A költségvetési egyensúly és a pénzügyi stabilitás biztosításának követelménye a 2006. évi költségvetés tervezésének legfontosabb kritériuma. Egyre nagyobb jelentőséggel bír a gazdálkodásban az egyensúly biztosítása a tervekészítéstől a végrehajtás valamennyi fázisáig. Az egyensúly megteremtésénél a bevételek reális és a kiadások költségtakarékos megtervezésén túl kiemelt jelentőségű a tervezett hitel összegének meghatározása. A jogszabály által előírt hitelfelvételi korlát megszabja a költségvetésbe beállítható hitel maximumát.

A felvételre kerülő hitel összegét optimalizálni az adott struktúra, a működtetéshez kapcsolódó állami források szűkítése és az elindított jelentős fejlesztések miatt nehéz feladat.

A gazdálkodás során fontos szempont kell, hogy legyen a hitelállomány kezelhetősége rövid és hosszú távon egyaránt.

A felhalmozási feladatok között kiemelt szerepet kaptak a folyamatban lévő pályázatok, az infrastrukturális kis- és középberuházások, a gazdaságfejlesztést szolgáló, vagy azt előkészítő fejlesztések, amelyek vállalkozói tőkebevonást jelenthetnek. Mindezeket a feladatokat a költségvetés egyensúlyának biztosítása mellett kell megvalósítani.

2. Költségvetési tartalékképzés

A kiadások között szereplő **tartalékok biztonságot nyújtanak** a gazdálkodás folyamatában, melyekkel nem várt eseményeket, gazdálkodási nehézségeket hivatali és intézményi körben egyaránt kezelni lehet az év során (pl. jogszabályváltozások, bevételkiesések, rendkívüli helyzetek, stb.).

A 2006. évi költségvetési tervben **általános- és céltartalékokat** terveztünk. Általános tartalékra 50 millió Ft került a költségvetési tervbe. A céltartalékok meghatározásánál a bizonytalan – elsősorban vagyoni típusú - bevételekre, valamint az évközi változásokra kellett figyelemmel lenni.

A bizonytalanság miatt képzett céltartalékok év közben felszabaduló részét a hitelek csökkentésére kell fordítani.

A költségvetésben évek óta fontos szerepet tölt be a pályázati céltartalék, továbbá 2005-től a pályázati előfinanszírozási alap.

A 2005. évi pénzmaradvány felosztásánál ugyancsak érvényesíteni kell majd a tartalékképzés elvét, amennyiben a központi költségvetéssel kapcsolatos elszámolások, illetve a hiány csökkentése ezt lehetővé teszik.

3. A belső tartalékok feltárása, a működési kiadások szűkítése

A központi költségvetési források és a saját bevételek csökkenése szükségessé teszi a működés különböző területein a takarékos, az előző évhez képest csökkenő összegű finanszírozást. Az önkormányzat által ellátandó feladatok felülvizsgálata mellett sort kellett keríteni a különböző ágazatok kiadásainak csökkentésére a 2006. évi tervezés során. Ezen belül külön foglalkoztunk az önként vállalt feladatoknál tervezhető megtakarításokkal.

A Többcélú Kistérségi Társulás, illetve a mikro-társulások által ellátandó feladatokhoz kapcsolódó támogatási összegek hozzájárulhatnak a hiány csökkentéséhez.

A Polgármesteri Hivatalban előkészületeket kell tenni a minőségbiztosítási rendszer bevezetésére, mely hatékony működést, takarékosabb feladatellátást eredményezhet.

A takarékosagra ösztönöz a kisebb volumenű intézményi felújítások intézményi hatáskörbe utalása a Polgármesteri Hivatal műszaki ellenőrzése mellett.

4. Egységesség, teljesség, gördülő tervezés

A költségvetés tervezése során az egységesség követelményére feltétlenül figyelemmel kellett lenni. Az egységesség biztosításával elkerülhető, hogy a költségvetés ágazati költségvetésekre, mellékköltségvetésekre vagy különféle alapokra bontódjon. Annak lehetőségét azonban nem zártuk ki, hogy meghatározott bevételek teljesítéséhez meghatározott kiadásokat rendeljünk, de a kiadások teljesítésére csak a bevételek beszedése után kerülhet sor (pl. Nagylapos területfejlesztés).

A 2006. évi költségvetési terv készítésekor – az előző évekhez hasonlóan – elkülönítetten mutatjuk ki a működési és felhalmozási bevételt, illetve kiadást, továbbá a kötelező és az önként vállalt feladatokat.

Minden gazdasági esemény megtervezésre került a 2006. évi költségvetésben, mely a tervezett feladatok megvalósításához kapcsolódik. A teljesség elvének kiszélesítését jelenti a törvényileg előírt gördülő tervezés. A gördülő tervben számszakilag meghatároztuk a költségvetési évet követő évek fejlesztési terveit, célkitűzéseit. A csökkenő bevételi forrásokkal, továbbá a bővülő pályázati lehetőségekkel összhangban a gördülő tervezés egyre fontosabbá válik.

5. Részletesség

Az előirányzatokat teljes részletességgel kell megtervezni a számviteli előírásoknak megfelelő bontásban, melynél jelentős hangsúlyt kap a kiemelt előirányzatokéinti csoportosítás.

A címszámok megfelelő részletezettsége segíti a feladatok végrehajtásának dokumentálását, ellenőrzését, a felhasználható maradványok figyelemmel kísérését.

6. A bevételek reális tervezése

A bevételeket mind hivatali, mind pedig intézményi szinten reálisan kell tervezni. Az intézmények működési bevételeinek kialakításához elemeztük a 2005. évi eredeti és módosított előirányzatokat, az év végéig várható bevételeket, és az intézmények által meghatározott 2006. évi bevételi összegeket. Ezek ismeretében véglegeltük az egyeztető tárgyalásokon a saját bevételeket az intézményekkel és a hivatal irodáival. A működési hiány csökkentése miatt szükség volt újabb egyeztetésre az intézményekkel és az irodákkal a bevételek növelése érdekében. A kiskincstári körbe bevont intézményeknél – hasonlóan a 2005-ös évhez - a saját bevételek között nem, illetve csak kis mértékben szerepelnek kamatbevételek, ugyanakkor a fizetendő jutalékok sem az intézményi költségvetéseket terhelik. Az átvett pénzeszközök közül csak a megállapodással, szerződéssel alátámasztott bevételeket állítottuk be a költségvetésbe. Egyes, összegükben jelentős bevételek - jogszabályi előírások miatt - csak módosított előirányzatként kerülnek a költségvetésbe (pl.: a központosított támogatások egy része).

Kiemelt figyelmet fordítottunk a vagyoni típusú bevételek tervezésére, mivel az utóbbi két évben a vagyoni bevételek jelentős mértékben elmaradtak a tervezett szinttől. A pályázatokhoz szükséges saját erőhöz viszont elengedhetetlen a felhalmozási bevételek teljesülése.

7. Adórendeleteink módosítása

A helyi adók vonatkozásában a Közgyűlés 2005-ről 2006-ra **nem változtatott az adómértékeken az egyes adónemeknél.**

2006-tól a vállalkozások terhét mérsékli, hogy a külföldi telephelyen végzett tevékenységükből származó, külföldön adózott adóalapjukkal csökkenthetik az iparüzési adó alapját. Tekintettel arra, hogy jelenleg ezt nem kezeljük elkülönítetten, a tervezés során erre vonatkozó adataink nem voltak.

A hatályos adójogszabály módosítása (bevallás benyújtása: 2006-05-31.) a foglalkoztatás bővítését irányozza elő azzal az iparüzési adóalap-mentességgel, mely a vállalkozó által foglalkoztatott éves átlagos statisztikai állományi létszám emeléséhez kapcsolódik. A törvény értelmében *a vállalkozó az általa foglalkoztatottak éves átlagos létszámának növekedése esetén - minden fő többlet foglalkoztatott után - a vállalkozási szintű „törvényi” adóalapból adóalap-mentességre jogosult.* Az adóalap-mentességet valamennyi vállalkozás igénybe veheti, amely létszám bővítést hajt végre. A mentesség alapja tehát a foglalkoztatottak létszámának növekedése, függetlenül annak forrásától. Az új - jogelőd nélkül létrejövő - vállalkozás esetén a kezdő évben - értelemszerűen - az általa foglalkoztatott létszám után jár az adóalap-mentesség, átalakulással létrejövő vállalkozás esetében pedig a jogelőd vállalkozó statisztikai létszáma tekinthető kiindulópontnak. *Az adóalap-mentesség mértéke minden egész fő növekmény után 1 millió forint.* Ezen adóalap-mentesség nem tekintendő az Európai

Unió szabályai szerint állami támogatásnak, tekintve, hogy azt bármely adóalany igénybe veheti, azaz a kedvezmény általános előírás.

Változott az adófizetés megoszlása a *villamos-energia és a gázenergia-szolgáltatók* esetében, mivel valamennyi olyan településen adókötelezettséget kell teljesíteniük, ahol szolgáltatást nyújtanak. Az iparüzési adóalap megosztása az egyes települések között a településenkénti nettó árbevétel és az összes nettó árbevétel arányában határozandó meg.

Az iparüzési adó célirányos felhasználása terén az elvek nem módosultak, ugyanakkor az önkormányzati körben maradó feladatok esetében – a takarékosági szempontokra tekintettel - szigorúbb prioritások kialakítására van szükség.

2006-ban új átengedett központi adó került bevezetésre az önkormányzatoknál, a **luxusadó**. A 100 millió Ft forgalmi értéket meghaladó ingatlanok esetében kell megfizetni a luxusadót, melynek éves mértéke a 100 millió Ft feletti rész 0,5%-a.

Az idegenforgalmi adó ellenőrzését 2006-ban is folytatjuk, a 2004-2005 évi kedvező tapasztalatok alapján.

8. Vagyongazdálkodás

Fontos szerepe van az önkormányzati finanszírozásban – különösen a nagyobb volumenű projektek önrészének biztosításánál - a saját vagyon hasznosításából származó bevételek. A működési költségvetés bevételei nem elegendők a működési kiadások finanszírozásához, ezért a felhalmozási kiadások fedezetét a vagyon egy részének értékesítése biztosítja.

A vagyoneledásoknál elsősorban a kiadásokkal járó, hasznot nem hozó vagyonelemek értékesítését tervezzük (telkek, telek-kiegészítések, romos épületek). Másodsorban a várospolitikai érdekeket szolgáló vagyonhasznosítás támogatható (pl. lakásépítési, ipari telkek értékesítése).

Az önkormányzat mezőgazdasági területeire vonatkozó koncepció elkészítése után lehet majd elveket meghatározni a területek további hasznosítására, melynél figyelembe kell venni az EU csatlakozással összefüggő lehetőségeket is.

Az önkormányzatnál továbbra is tartani kívánjuk azt az elvet, hogy vagyoni típusú értékesítésből származó bevétel csak vagyoni jellegű kiadásokat, illetve felhalmozási hiteltörlesztést finanszírozzon.

9. Külső források bevonása a gazdálkodásba

A központi támogatásokkal szemben álló kötelezettségek és a saját bevételek növelésének korlátai miatt, az Európai Uniós támogatásokkal történő fejlesztések megvalósításánál egyre nagyobb szerepe van és lesz a külső források bevonásának.

A külső források két jellegzetes típusa a hitel, illetve a pályázatokon elnyerhető támogatások.

A hitelfelvétel nagyságának optimális meghatározása egyik igen fontos feladata a 2006. évi költségvetés tervezésének, mivel az egyensúly biztosításához a felhalmozási hitel mellett a működési hitelfelvétel is szükséges.

A pályázatok figyelése, előkészítése és elkészítése szervezett keretek között történik a szakirodák együttműködése mellett. 2006-ban és az azt követő években egyre nagyobb hangsúlyt kell helyezni a pályázatok előszűrésére, rangsorolására, a pénzügyi lehetőségekkel való összhang biztosítására. Azokat a pályázatokat kell előtérbe helyezni, melyek a meglévő önkormányzati vagyon állagának megóvását, korszerűsítését teszik lehetővé és összhangban vannak a hosszabb távú fejlesztési elképzelésekkel. A kiválasztásnál fontos szempont továbbá a szükséges önerő nagysága, valamint a további működtetés kiadásainak minimalizálása. Minden benyújtandó pályázatnál elemezni szükséges a pályázati cél megvalósulásának hatását a működési költségvetésre, és a Közgyűlés ennek figyelembe vételével kell, hogy döntést hozzon a pályázatok beadásáról. Előnyben kell részesíteni az előzőek alapján kiválasztott pályázatok közül azokat, melyek önerésének egy részére is pályázni lehet. Az önkormányzati intézmények pályázatai működési többletköltséget nem generálhatnak, melyet a szakirodáknak figyelemmel kell kísérni.

A pályázatokhoz szükséges saját forrás, önerő biztosítása érdekében céltartalékot tervezünk. A pályázati tartalék lehetőséget biztosít arra, hogy a lekötött önerő több pályázathoz is szerepeltethető legyen, másrészt a pályázatokkal kapcsolatos információáramlás is hatékonyabb.

Az előző évek kedvező tapasztalatai alapján a pályázati alapot 2006-ban is az előző évekhez hasonlóan tervezzük. 2005-ben terveztünk először pályázati előfinanszírozási alapot, melynek szükségessége 2006-ban is indokolt.

Továbbra is biztosítjuk intézményeinknek, közhasznú társaságainknak a pályázati alap igénybevételét külön minősítés alapján. Kisebb jelentőségű pályázatok esetén a saját forrásból történő önerés biztosítását javasoljuk.

Minden pályázatnál ki kell jelölni a pályázat felelősét, aki személyesen felel a támogatási szerződés előkészítéséért, az időszakos és végső beszámolókat határidőben történő benyújtásáért. A projektek végrehajtása az eddigieknél jobb együttműködést kíván a hivatali apparátustól. A pályázatok felelőseinek, összeállítóinak, a pályázati elszámolások készítőinek az elismerés lehetőségét érdekeltségi rendszeren keresztül lehet megteremteni.

A különböző fejlesztési pályázatokhoz (Megyei Regionális Fejlesztési Tanács, állami és Európai Unió programok) tervek szükségesek, melyre a költségvetésben külön címszámon forrást biztosítunk.

A városi fejlesztések tervezésénél figyelemmel kell lenni a fejlesztő partnerek beruházásaira, a munkák összehangolására, illetve közös pályázatok benyújtására is törekedni kell (Kincstári Vagyonkezelő Igazgatóság, Állami Közútkezelő, MÁV Rt, VOLÁN, EKF, stb.).

10. Az intézményrendszer működtetése

A városi ellátórendszer finanszírozása 2006-ban is fontos feladat. Csökkenő forrásokból kell biztosítani az intézményrendszer működőképességét.

Az intézményhálózatban biztosítani kell a 2005. szeptemberi bérfejlesztés fedezetét, és a 2006. évi központi bérintézkedések megvalósítását. Jelentős működési kiadási többlettel kellett számolnunk a szociális ágazatban, mivel a „Küzdelem a munka világából történő kirekesztődés ellen” pályázat keretében foglalkoztatottak egy részének (31fő) továbbfoglalkoztatása 2006. februárjától az önkormányzat feladata. A pályázat lezárását követően olyan szociális és gyermekvédelmi feladatok ellátását tudjuk megvalósítani, melyek az ellátórendszer szempontjából fontosak.

- Mennyiségében bővül a házi segítségnyújtás
- Elindul a jelzőrendszeres házi gondozás a szolgáltatásba bevontak megalégedésére
- Pontos, szakszerű a melegétel házhoz szállítása
- Nagy hiányt pótol – az átmenetileg gyermekintézményben, oktatási intézményben el nem helyezhető gyermekek, tanulók számára nyújtott – házi gyermekfelügyelet.

Az önkormányzati költségvetési szervek költségvetésének tervezésénél - az előző évekhez hasonlóan - nullbázisú tervezéssel határoztuk meg a személyi juttatások, a munkaadókat terhelő járulékok és a dologi kiadások előirányzatait az egyeztető tárgyalásokon. A tervezés során az intézményeknél figyelembe kellett venni az Áht. 24.§-ának (7) bekezdésében foglaltakat, a számla ellenében külső személlyel történő szellemi jellegű tevékenységek ellátásánál, mivel a dologi kiadások ezen előirányzata év közben csak a személyi juttatások terhére növelhető. A dologi kiadások tervezésénél abból indultunk ki, hogy az étkeztetéssel és a közüzemi szolgáltatókkal kapcsolatos kiadásokat természetes mutatók alapján szükséges finanszírozni. A dologi kiadások többi tételére vonatkozóan különböző jogcímekre, különböző mutatószámok alapján történt a kiadási tételek meghatározása. Számoltunk a dologi kiadásoknál az ÁFA kulcs csökkentésével.

Az intézményhálózat pénzellátását a kincstári körbe bevont intézményeknél felhasználási ütemterv alapján, a többi intézménynél szükségletek szerinti finanszírozással valósítjuk meg.

2006-ban a kiskincstári rendszer keretében lekért havi előirányzatok felülvizsgálatára nagy hangsúlyt kell helyezni.

11. Városüzemeltetés

A városüzemeltetés finanszírozása továbbra is igen fontos feladat a gazdálkodásban. Ezen a területen is érvényesíteni kellett azonban a takarékoságot úgy, hogy ugyanakkor a város tisztaságának, kulturáltságának biztosítása megvalósuljon.

Fontos feladat 2006-ban is az önkormányzati társaságok (Kht., Kft.) működőképességének fenntartása, de - hasonlóan az intézményekhez – a társaságoknál is szigorítani kell a működtetésben. A társaságok feladatait a pénzügyi feltételrendszerhez kell igazítani. A társaságoknál vizsgálni szükséges a vagyonhasznosulást, egyes vagyonelemek önkormányzati érdekből történő átadását, az önkormányzati feladatellátásba történő bekapcsolásukat.

12. Felújítások, kis- és középberuházások kiadásai

A tervezhető felújítási összegeknél 2006. évben is viszonylag szűk keretekkel számolhatunk, mely jelentősen elmarad a nyilvántartott, megvalósításra váró feladatok forrásigényétől. Továbbra is szükség van az előírt feladatok terveinek felülvizsgálatára, illetve prioritások meghatározására.

A prioritások kialakításánál a pénzügyi lehetőségekből kell kiindulni. Fontos feladat a városi utak felújítása és építése, az intézmények felújításainak folytatása, a várospolitikai fejlesztések feltételeinek biztosítása (szabályozási tervek és kiviteli tervek készítése), és az iparosított technológiával épült lakások energiaracionalizálással összefüggő felújításai. A megkezdett beruházások befejezésének elsődlegességet kell biztosítani. (Forrás Gyermek-Szabadidőközpont rekonstrukciója, Rozália úti útépités, Szent Miklós városrész rehabilitációja, EGORA program). Az azonnali beavatkozást igénylő munkák forrása is biztosított a költségvetésben. Továbbra is kiemelt figyelmet kell fordítani azokra a már elindított feladatokra, amelyekhez regionális, állami vagy Európai Unió pályázatok kapcsolódnak. Folytatni kell a mozgáskorlátozottak közlekedését elősegítő beruházások megvalósítását.

Az útfelújítások elsődlegességét indokolja, hogy 2006-ban is központosított előirányzat áll rendelkezésre régióként a szilárd burkolatú utak felújításához.

13. A külső szervezetekkel való együttműködés

A külső szervekkel való kapcsolattartást is a takarékoság jegyében kell szervezni 2006-ban. A Heves Megyei Önkormányzattal közös fenntartású intézmények finanszírozására a tervezés folyamán külön figyelemmel voltunk.

Az önkormányzati alapítványok esetében el kell érni, hogy az alapítványok bevételeinek nagyobb hányada külső forrásból és ne önkormányzati támogatásból származzon.

Megvizsgálandó a civil- és egyéb alapok támogatásainak hatékonysága a működési kiadások racionalizálása érdekében.

A céljellelű támogatásokra kötendő megállapodásokban részletezni szükséges az átadott pénzeszközök elszámoltatását az üvegseb törvény előírásainak betartásához. Az elszámoltatás, a rendeltetésszerű felhasználás ellenőrzése, valamint a nyilvántartások vezetése a szakirodák feladata.

Az érvényben lévő megállapodásokon, ígérvényeken kívül egyéb támogatások biztosításához a költségvetés tervezetében nincs lehetőség.

III

A városi költségvetés 2006. évi tervszámainak kialakítása

A 2006. évi költségvetés tervszámai az előző pontban meghatározott elveken és feltételrendszeren, mint alapvető információs bázison alapulnak.

Kiindulásként a Közgyűlés által elfogadott költségvetési koncepción kívül az intézményi felmérésekben szereplő információkat vettük figyelembe.

Az egyeztetéseket a költségvetési szervek esetében önálló és részben önálló intézmények szerint tételesen, egyedileg végeztük. Az egyeztető tárgyalásokon a hivatalvezetés mellett az érintett szakirodák, a Gazdasági Iroda vett részt, míg az intézményeket az intézményvezető és a gazdasági vezető képviselte. Az egyeztetésekre elemző táblák készültek az intézményi működési bevételekről, az energiafelhasználás kiadásairól, a személyi juttatások tételeiről, a dologi kiadások előirányzatairól, melyek segítették a tárgyalásokat. Az egyeztetésekről számszaki jegyzőkönyvek készültek az érintett fejezet tervjavaslatának meghatározásához. A személyi juttatások és járulékainak tervezése valamennyi önálló és részben önálló intézmény vonatkozásában nulla bázison történt. A dologi kiadások tervezésénél az oktatási ágazatban az óvodáknál, az alsó- és középfokú iskoláknál vezettük be a nullbázisú finanszírozást, a többi intézmény esetében pedig az energia áremelések és az áfa kulcs változását kezeltük.

Az intézményi tárgyalásokon egyeztetett igényekhez kapcsolódó előirányzatokon a bevételek és kiadások összesítését követően változtatni kellett a tervjavaslat kidolgozásakor a működési hiány csökkentése érdekében. A nagyobb intézményeknél a költségvetési támogatás 3%-os, a kisebbeknél 1,8%-os csökkentésével készült a költségvetés tervezete. Az intézményi működési kiadások növekedése az előző évhez képest 2%.

Az egyeztetéseket a Polgármesteri Hivatalhoz kapcsolódó bevételek és kiadások tervszámainál az érintett szakirodák vezetőivel és az alpolgármesterekkel végeztük el a költségvetési koncepcióban meghatározott, az előző évi tervszámokhoz képest -10 %-os működési előirányzatokkal az egyes ágazatoknál. A költségvetés főszámainak ismeretében szükség volt további feladat- és előirányzat-csökkentésekre a működési és a felhalmozási hitel nagyságának kezelhetőbbé tétele érdekében.

Külön egyeztetésre került sor a Kisebbségi Önkormányzatokkal, melyen véglegeltük az önkormányzati támogatás, a központosított előirányzat és a saját bevételek tervszámait. A Kisebbségi Önkormányzatok határozatai alapján kerültek beépítésre tervszámaik a költségvetésbe.

Külön egyeztetést folytattunk a Hulladékgyűjtési Társulás képviselőjével a 2006. évi tervszámokról.

A tervszámok kialakításánál a gördülő tervben foglaltak kiindulásként kerültek figyelembe vételre. Egyes tételek összegét csökkentettük, más előirányzatokat a

következő évekre halasztottunk. A pályázatokkal finanszírozott beruházási és felújítási kiadások prioritást kaptak.

A bevételi lehetőségeket, a hitel nagyságának minimalizálását, ugyanakkor a már meghozott közgyűlési döntéseket egyaránt figyelembe kellett venni a tervekészítés során.

A 2006. évi költségvetés fejezet és címrendjét a rendelet 7. számú melléklete tartalmazza.

IV

A városi költségvetés bevételi előirányzatai

A bevételek struktúrája 2005-ről 2006-ra változott, mivel az Ámr. két részre bontotta az átvett pénzeszközöket. 2006-tól a véglegesen átvett pénzeszközök az államháztartáson kívülről származó bevételeket jelentik, a támogatásértékű bevételek pedig államháztartáson belülről érkező bevételek. A szétválasztásra az államháztartás bevételeinek halmozódás-mentessé tétele érdekében volt szükség. Változott a bevételek főkönyvi nyilvántartása is, melyet a saját bevételek tervezésénél vettünk figyelembe.

A 2006. évi költségvetés összbevételének legjelentősebb tétele a központi költségvetési támogatás és az átengedett központi adók együttes összege (6.138.985 eFt), mely az előző évhez képest 253.486 eFt csökkenést mutat. Ebből a Farkasvölgy-árok belterületi vízrendezésének címzett támogatási összege 308.321 eFt, a tervezett központosított előirányzatoké pedig 1.920 eFt. Ezt a központi támogatást csökkenti a költségvetési törvény által zárolt államháztartási céltartalék. A központi támogatások és átengedett adók aránya a költségvetési főösszegeken belül 40,30 %, az előző évi 46,8 %-kal szemben. Az államháztartási céltartalékot is figyelembe véve az arány 39,96 %. A saját bevételek 2006. évi tervelőirányzata 5.454.505 eFt, mely az összbevétel 35,80 %-a (2005-ben 34,72 % volt). Ezekből az adatokból jól látható, hogy a központi források szűkülnek, megnő a saját bevételek jelentősége.

Az önkormányzat saját forrásainak növekményéhez alapvetően a helyi adóbevétel, a vagyoni jellegű bevételek, illetve a pénzügyi jellegű bevételek többletei járulnak hozzá. A saját bevételek jelentős emelésének korlátai a következők:

- Az önkormányzati költségvetési szervek bevételi arányukat tekintve ugyan jelentősek, de csak akkor adhatnak igazi mozgásteret, ha a saját bevétel növelésével egyidejűleg támogatás csökkenés jár. A nulla bázison történő tervezés ezt teszi lehetővé.
- A helyi adókkal kapcsolatos önkormányzati rendeletek változtak ugyan 2006-ra, de **adókulcs változás nem történt**, viszont a kedvezmények köre bővült.

- A vagyoni jellegű bevételek növelésének korlátot szab, hogy az eladások csak szűk körben és jelentős bizonytalansággal tervezhetők, melyet tovább nehezít az ingatlanpiac stagnálása.
- Az előző évben jelentős többlettel terveztük az illetékbevételeket, melyből az illetéktörvény változása miatt vissza kellett lépni.

A költségvetés egyensúlyát a bevételi oldalon jelentkező feszültségek miatt hitellel biztosítjuk úgy, hogy a tervezett hitel mértékét a saját bevételek emelésével, illetve a kiadások ésszerű csökkentésével, továbbá a szabad pénzmaradvány felhasználásával optimalizálni szükséges.

A 2006. évre tervezett összbevételből 1.756.080 eFt a tervezett hitel összege, amely a bevételek 11,53 %-át jelenti az előző évi 7,3 %-kal szemben. A tervezett hitel többsége (1.383.935 eFt) beruházási, felhalmozási kiadások finanszírozását szolgálja, 372.145 eFt pedig működési hiányt finanszíroz.

A 2006. évi költségvetési bevételek 25,1 %-a fejlesztési célú (2005-ben az arány 21,48 % volt), melynek felhasználása a kiadási oldalon fejlesztési célokra, illetve fejlesztési hitel visszafizetésére biztosított.

A 2006. évre tervezett 15.235.079 eFt bevételi előirányzat 774.530 eFt-tal magasabb a 2005. évi tervezett bevételeknél.

Az előző évhez hasonlóan központosított előirányzatot is terveztünk eredeti előirányzatként, mégpedig a helyi kisebbségi önkormányzatok működésének általános támogatását. A 2005. évi pénzmaradvány összege évközben, a jóváhagyást követően kerül módosításként az előirányzatokra, összegét a várható bevételek és kiadások alapján állítottuk be az előirányzatok közé a bevételi és a kiadási oldalon is ugyanazon összeggel.

Saját bevételek

- Az **intézményi saját bevételek** 0,85 %-kal csökkentek a 2005. évi eredeti előirányzathoz képest.
- A **Polgármesteri Hivatal intézményi működési bevételei** a 2005. évi előirányzathoz képest 1,75 %-kal növekedtek, melyet a működési célú pénzeszköz átvétel átkerülése okozott.
- Az **illetékbevétel** 2006. évi összege az Illetékhivatal adatszolgáltatását figyelembe véve került a költségvetésbe beállításra, 4,41%-kal alacsonyabb összegben, mint 2005-ben (325 millió Ft).
- A **helyi adóbevételek** 2005. évhez viszonyítva 4,39 %-kal emelt összegben szerepelnek a költségvetési bevételek között (2.299,8 millió forint).
- A Polgármesteri Hivatal önkormányzati működési bevételei 5,34 %-kal nőttek az előző évhez képest. A felhalmozási- és tőkebevételek 21,77 %-kal

csökkentve kerültek megtervezésre, a tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítéséből származó bevétel viszont 71,22%-kal nőtt az előző évi bevételi szinthez képest. Pénzügyi befektetésből származó bevételt 98.820 eFt összegben terveztünk, a 2006. évben visszavásárolandó gázkötvények értékével számoltunk.

Mindezek alapján a Polgármesteri Hivatal saját bevételei a 2006. évi tervben 4.556.041 eFt-ot tesznek ki, mely az előző évi tervtől 441.704 eFt-tal magasabb.

Helyi kisebbségi önkormányzatok bevételei

A helyi kisebbségi önkormányzatoknál 130 eFt összegű kamatbevétel került beállításra, az előző évi 170 eFt-tal szemben.

Támogatásértékű bevételek

Támogatásértékű működési bevételként terveztünk a Bródy Sándor Könyvtár működéséhez (85.165 eFt), a Tourinform Irodához (10.714 eFt), a fedett uszoda működtetésére (60.000 eFt), Szarvaskötől a körjegyzőség működtetéséhez 2.800 eFt-ot.

Támogatásértékű felhalmozási bevételként 40.980 eFt került a költségvetésbe.

Hitelek, támogatási kölcsönök igénybevétele és visszatérülése

A költségvetési egyensúly megteremtése érdekében 1.756.080 eFt hitelfelvételt kellett beállítani a 2006. évi költségvetésbe, mely döntő részben fejlesztési célokat szolgál. A működési hiány finanszírozására 372.145 eFt működési hitel került megtervezésre.

A fiatalok és a dolgozók lakáskölcsön törlesztéseként 35.200 eFt bevételt terveztünk.

Átengedett központi adók

Az átengedett SZJA a központi költségvetés adatai alapján került beállításra. A jövedelem differenciálódás mérséklésére 16.723 eFt került az önkormányzathoz.

A gépjárműadó tervezett bevételét a 2005. év tényleges tapasztalati adata alapján határoztuk meg. Luxusadóra 500 eFt került a költségvetésbe.

Központi költségvetési támogatás

A központi költségvetési támogatás tartalmazza a normatív állami hozzájárulást (3.729.200 eFt), a közoktatási feladatok kiegészítő támogatását (34.947 eFt) és egyes szociális feladatok kiegészítő támogatását (19.362 eFt). A normatív állami hozzájárulásnál 74.386 millió Ft, a közoktatási feladatok kiegészítő támogatásánál 62.196 eFt, a szociális feladatok kiegészítő támogatásánál 5.551 eFt a csökkenés az előző évi finanszírozáshoz képest.

Előző évi pénzmaradvány

Az előző évi pénzmaradvány 1.300.000 eFt-os összege a bevételi és kiadási oldalon azonos összeggel szerepel. A tervezett összeg prognózisszámításon alapul. A pénzmaradvány jelentős része kötelezettséggel terhelt előirányzat lesz. A realizált szabad pénzmaradványok teremthetik meg a fedezetet a jelentős mértékű hitel csökkentésére.

V

A városi költségvetés kiadásainak tervezése

A forrásorientált szabályozási rendszerből adódóan az előbbieken alapján számított bevételi források alapvetően meghatározzák a költségvetés kiadásainak lehetőségeit.

A 2006. évi költségvetési törvény a helyi önkormányzatokra vonatkozóan a bérfelajánlás tekintetében áprilistól tartalmaz emeléseket, a közalkalmazotti és a köztisztviselői kört érintően. A tűzoltóságnál január 1-től történik béremelés. A béremelések fedezetének csak egy része biztosított központi forrásból, a többit saját forrásból kell megvalósítani.

További problémát jelent, hogy a dologi kiadásokhoz központilag évek óta nem kapcsolódik semmilyen automatizmus, mely az inflációs hatásokat legalább részben kezelné.

Mindezek a városi költségvetés kiadási oldalán a működési kiadások összegének növekedését okozzák. 2005-ben a működési kiadások a költségvetési főösszeg 78,52%-át tették ki, 2006-ban ez az arány 74,86 %. Ennek oka, hogy kismértékben nőtt a működési kiadások összege (131.933 eFt-tal pénzmaradvány tartaléka nélkül), ugyanakkor a felhalmozási kiadások 517.597 eFt-tal növekedtek a pénzmaradványi növekményen kívül.

Eger város költségvetésében a kiadások szerkezetét, valamint az összkiadásokat a bevételi források kereteihez igazodva, továbbá a 2006. évi törlesztések és a közgyűlés 2006. évre hozott döntéseinek figyelembe vételével kellett meghatározni.

A költségvetés tervezésének előkészítő szakaszában különösen fontossá vált a közalkalmazotti körre vonatkozóan a személyi juttatási többlet és járulékainak részletes és pontos intézményi szintű felmérése, továbbá a dologi kiadásokhoz kapcsolódó adatszolgáltatás.

Folyamatosan keresni kell a kiadási megtakarításokat eredményező megoldásokat, melyre a 2006. évi központi szabályozás rá is kényszeríti az önkormányzatokat.

A költségvetési egyeztető tárgyalásokon a betöltetlen álláshelyek közül a feladatellátáshoz nem szükségesek zárolásra kerültek. A feladat-ellátás alternatíváinak meghatározása és elemzése, a szakmai és gazdasági szempontok együttes figyelembe vétele lehet az alapja változtatások kezdeményezésének és megvalósításának, melyre 2006-ban fel kell készülni, hiszen a következő években további központi támogatás csökkenések várhatók az államháztartási hiány csökkentése érdekében.

A városi költségvetés kiadási oldalának szerkezete 2006. évben is többnyire az előző évek kiadási struktúrájához igazodik. Változást jelent, hogy a Polgármesteri Hivatal működési kiadásai kiegészültek a működési célra átvett pénzeszközökkel és a támogatási célú működési kiadásokkal. A vagyoni kiadások a felújítási és beruházási címszámok elé kerültek. Az összkiadás legjelentősebb tétele 2006-ban is az intézmények és a polgármesteri hivatal működési kiadása, mely az összkiadás 68,39 %-át teszi ki a 2005. évi 68,76%-kal szemben. (A tervezett pénzmaradvány nélkül az arány 2006-ban 74,77 %, 2005-ben pedig 74,8 % volt). Az összkiadásból 7.491.246 eFt-ot tesz ki a költségvetési szervek és 2.928.091 eFt-ot a Polgármesteri Hivatal működési kiadásainak előirányzata. A Polgármesteri Hivatal működési kiadásainak növekményéből 250.465 eFt-ot tesz ki a működési támogatások áttétele a végleges pénzeszközátadásokból. A vagyonnal kapcsolatos kiadások 427.730 eFt-ot tesznek ki. Nagyberuházásra 110.000 eFt-ot, kis- és középberuházásokra 791.886 eFt-ot, felújításokra 344.600 eFt-ot terveztünk.

A Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás kiadásaira 5.659 eFt került a költségvetésbe.

A felhalmozási célra véglegesen átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások összege 230.532 eFt.

A 2006. évi adósságszolgálat és kölcsönnyújtás összege 268.787 eFt-ot tesz ki, mely az előző évben 620.857 eFt volt.

Jelentős összegű tartalék képzésére került sor (1.251.754 eFt), 475.090 eFt-tal több, mint a 2005. évre tervezett összeg. A növekedést a pályázatokhoz kapcsolódó tartalékok okozzák, elsősorban az iparosított technológiával épült ingatlanok felújításához kapcsolódó önkormányzati önerő.

A kiadások között tervezett szabad pénzmaradványi tartaléknak fontos hitelkiváltó szerepe lesz a 2006. évi költségvetésben.

Önkormányzati költségvetési szervek kiadásai

Az önkormányzati költségvetési szervek kiadásai a költségvetés külön fejezetében két előirányzat csoportra bontva kerültek megtervezésre. A működési és a felhalmozási költségvetést is kiemelt előirányzatok szerinti bontásban szerepeltetjük.

A **működési kiadások** tervezésének legmunkaigényesebb feladata volt az intézményi személyi juttatások és járulécai, továbbá az oktatási intézmények dologi kiadásai kiemelt előirányzata tervszámainak meghatározása.

Az intézményi felmérések tartalmazták a soros előrelépések, a 2005. decemberi, a 2006. január 1-i és április 1-i besorolási bérek, a pótlékok, az egyéb kiegészítések, a túlórák és helyettesítések, valamint a megbízási díjak számítását. A legtöbb problémát a 13. havi juttatások számítása jelentette, mivel a jogszabály egyes esetekre vonatkozóan visszamenőleges hatállyal állapított meg jogosultságot a kifizetésre. Az egyeztetések során került elismerésre a szakvizsga miatti béremelkedés és a jubileumi jutalom 2006. évi előirányzata, a kettős bérkifizetések összege. A 2006. évi rendszeres személyi juttatások meghatározása 4 tételből állt össze: a 2005. december havi-, a 2006. január-március havi-, a 2006. április-november havi bérekből és a 13 havi juttatás összegéből. Mindezen tételeknél a pótlékokkal növelt összeg került figyelembevételre. A nem rendszeres személyi juttatások között egységesen – az engedélyezett létszám alapján – határoztuk meg az intézményeknél az étkezési hozzájárulás (3500Ft/fő/hó), a bankszámlanyitás többletkiadásaihoz való hozzájárulás (2000Ft/fő/év) összegét. A közlekedési költségtérítésnél az előző év november havi tényszámának ismeretében számítottuk az előirányzatot. A túlórák, helyettesítések óraszámait az oktatási ágazatban a szakiroda határozta meg, melyet a bölcsődékben 750 Ft-os, az óvodákban 1400-, illetve 750 Ft-os, az általános iskolákban 1750 Ft-os, a középiskolákban pedig 2000, illetve 1900 Ft-os átlagórabérrel számoltunk. A külső személyi juttatások meghatározásához részletes feladatleírás állt rendelkezésünkre, melyből meghatározható volt ezen előirányzat nagysága.

Az intézményi működési kiadások az összkiadás 49,19 %-át teszik ki, az intézményi feladatokhoz kapcsolódó tartalékokkal együtt pedig – korrigálva a pénzmaradvány tartalékával – 54,42 % az intézményhálózat működtetésének részaránya a kiadásokból.

Felhalmozási kiadásokra az intézményeknél 78.498 eFt került beállításra. Az intézményi kifizetések (100.000 eFt) egy része lebontásra kerülhet az intézményekhez, másik része pedig továbbra is a Polgármesteri Hivatal felújítási kiadásainál marad.

A Polgármesteri Hivatal kiadásai

A Polgármesteri Hivatal működési kiadásainak tervezett összege 2.928.091 eFt. Városüzemeltetésre 2006-ban 374.220 eFt-ot terveztünk. A közvilágítás kiadásainál mindenképpen szükség lesz a pénzmaradványból kiegészítésre, mert a 2005-ben tervezett előirányzat sem volt elegendő erre a feladatra.

A Közterület-felügyelet működésével összefüggő kiadásokra 46.289 eFt-ot terveztünk, 1,03 %-kal többet, mint 2005-ben.

Az állategészségügyi feladatokkal kapcsolatos kiadások a költségvetésbe 12.089 eFt összegben kerültek beállításra.

Idegenforgalmi szolgáltatásokra a 2005. évi eredeti előirányzat 36,6 millió Ft-jával szemben 18.700 eFt-ot terveztünk.

A Kulturális tevékenység kiadásaira 2006-ban a 2005. évi előirányzatot 2.677 eFt-tal növelve hoztuk a költségvetésben.

Sporttevékenységre 39.805 eFt kiadást terveztünk a Polgármesteri Hivatal kiadásainál, a 2005. évi eredeti előirányzattól 8.401 eFt-tal kevesebbet.

Ifjúsági célú tevékenység kiadása 11.041 eFt, valamint 1.500 eFt az Ifjúsági Centrum működtetéséhez, így az előirányzat az előző évhez képest 1.449 eFt-tal csökken.

Az oktatással összefüggő különböző tevékenységek kiadása 10.579 eFt.

A polgári védelem kiadásait továbbra is a 2002. évi szinten határoztuk meg (1.460 eFt).

Az önkormányzati igazgatási tevékenység kiadása 1.312.812 eFt, 7,98 %-kal magasabb az előző év tervszámánál. A növekedést elsősorban az Egora programhoz kapcsolódó support díj összege (59.750 eFt) okozza.

Körzeti igazgatási feladatokra 190.052 eFt-ot terveztünk, ebből az Okmányiroda 107.373 eFt kiadást jelent.

A KET bevezetésével összefüggő többletkiadások mind az igazgatási, mind a körzeti igazgatási feladatokat érintik.

Mezőgazdasági feladatokkal összefüggő kiadások összege 9.651 eFt, az előző évhez képest 4,4%-kal csökkent.

Segélyezésre különféle jogcímenek együttesen 80.695 eFt áll rendelkezésre 2006-ban az önkormányzatnál, az előző évi 100.696 eFt-tal szemben. Bár egyes feladatok központi finanszírozási körbe kerültek, feszítettnek tűnik a segélyezési kiadásokra rendelkezésre álló összeg.

Egyéb szociális és egészségügyi feladatok kiadására 6.738 eFt biztosított, melynek döntő része a foglalkozás-egészségügyi ellátás díja.

A közhasznú társaságok támogatására (Művészetek Háza, Városi Televízió, INNTEK Kht.) 114.000 eFt került a költségvetésbe.

Az uszoda használat a kiadási oldalon 53.000 eFt-tal szerepel, mely az egyesületek és az úszásoktatás 2006. évi támogatására szolgál.

A kiadások között szerepel a „Körzeti Alap” 15.000 eFt-tal.

A Polgármesteri Hivatal vagyonnal kapcsolatos kiadásai 427.730 eFt-tal kerültek a költségvetésbe. Itt szerepeltetjük a lakás- és nem lakáscélú helyiségek gazdálkodásával kapcsolatos kiadásokat, melyeket az EVAT Rt. végez az önkormányzat számára.

A Polgármesteri Hivatal felhalmozási kiadásai tartalmazzák a felújítási kiadásokat (344.600 eFt), a nagyberuházások (110.000 eFt), a kis- és középberuházások kiadásait (791.866 eFt).

A helyi kisebbségi önkormányzat működési költségvetése

A kisebbségi önkormányzatok által határozataikkal jóváhagyott működési kiadások szerepelnek ezen a tételen. Az utolsó negyedévre járó támogatási összegek tartalék előirányzatként szerepelnek, tekintettel az őszi önkormányzati választásokra.

Felhalmozási célra átadott pénzeszközök és támogatásértékű kiadások

Felhalmozási jellegű pénzeszköz átadást az önerős közműtámogatáshoz, a MÁK Heves Megyei Igazgatóságának támfalépítéshez, a Heves Megyei Vízmű Rt. támogatására, az Eger- Ostoros összekötő út egri szakaszának felújításához, a fiatalok lakáshoz jutásának támogatására, a Wigner Iskola közalapítványnak felújítási kiadásokra, a Környezetvédelmi Alap kiadásaira, a Heves megyei Önkormányzatnak a

Vármúzeum vizesblokk felújításához, valamint egészségügyi gép-műszer beszerzéshez és az Országos Katasztrófavédelemnek erdőtüzes gépjármű beszerzéséhez terveztünk.

Hitelek, kölcsönök nyújtása és törlesztése

Hittörlesztésre 175.700 eFt, kamatfizetésre 76.887 eFt kötelezettség került a kiadások közé 2006-ra a költségvetésbe. A fiatalok és a dolgozók lakáscélú támogatására 16.200 eFt-ot terveztünk.

Tartalékok

Az általános tartalékon kívül (50.000 eFt) céltartalékok kerültek a tartalékok közé. A tartalékok 27,58 %-a működési célú tartalék, a többi felhalmozási kiadásokkal függ össze.

Pénzmaradványi tartalék

A kiadási oldalon szereplő összeg (1.300.000 eFt) a bevételi oldalon szerepeltetettel egyező, a mérleg egyensúlyát nem változtatja. A 2005. évi pénzmaradvány képződésének fontos szerepe lesz a 2006. évi gazdálkodási feladatok végrehajtásának biztosítása mellett a hitel összegének csökkentésében.

VI

ÖSSZE G Z É S

Eger város 2006. évben 15.235.079 eFt összbevételből gazdálkodik. Ez az összeg 774.530 eFt-tal magasabb a 2005. évi költségvetés eredeti előirányzatánál.

A bevételi előirányzatból – hitelfelvétel nélkül – 2.439.514 eFt a felhalmozási bevételek összege, mely az összbevétel 16,01 %-a.

Az összkiadásból 11.411.630 eFt a működéssel összefüggő kiadások tervezett összege, fejlesztési, felújítási kiadásokra 3.823.449 eFt került megtervezésre.

A 2006. évi bevételek tervezésének jellemzői:

- A saját bevételi előirányzat a 2005. évi előirányzathoz képest 434.051 eFt-tal több.
- A saját bevételeknél a működési jellegű bevételek esetében további forrásbővítést megalapozottan nem lehetett tervezni.
- A vagyoni jellegű bevételeknél mindig kell bizonytalansági tényezőkkel számolni, melyet a tartalékok képzésénél igyekeztünk figyelembe venni.
- Évközi forrásnövelésre elsősorban a külső források bevonása biztosíthat lehetőséget.

- Az év során törekedni kell a beállított hitel összegét kezelhető nagyságrendűre kell csökkenteni, melynek forrása lehet egyrészt a 2005. évi szabad pénzmaradvány, másrészt az esetlegesen keletkező bevételi többletek és kiadási megtakarítások.

A 2006. évi kiadási előirányzatok tervét a következők jellemzik:

- Az önkormányzati költségvetési szervek működtetésére tervezett előirányzatok feszítettek, az előző évhez képest 2%-os növekedést mutatnak. Az előirányzatokon belüli gazdálkodás komoly feladatot jelent valamennyi önálló és részben önálló költségvetési intézménynél.
- A Polgármesteri Hivatal működési kiadásai között a városüzemeltetési feladatok ellátása – elsősorban a közvilágítás – tervezett kiadási összegének növelését a pénzmaradványi szakaszban szükséges megvizsgálni.
- A Polgármesteri Hivatal felújítási, valamint nagy-, kis- és közép-beruházási feladatainak tervezéséhez az alapadatokat a gördülő terv, a közgyűlési döntések és az elindított pályázatok biztosították.
- A működési kiadások és a működési bevételek különbözete működési hiányként jelenik meg a költségvetésben, melynek összege 372.145 eFt.

A 2006. évi költségvetés tervezése során a fejlesztési feladatok mellett a bérfejlesztések kerültek előtérbe, a tervezett előirányzatok feszítettek. A mérleg egyensúlyát 1.756.080 eFt-os hitelfelvétel beállításával lehetett megteremteni.

A 2005. évi pénzmaradványnak elsősorban hitelkiváltó szerepe lesz a 2006. évi feladatok megvalósítása során.

A 2006. évi költségvetés végrehajtása az önkormányzati intézményektől, a Polgármesteri Hivatal irodáitól szigorú előirányzatokon belüli gazdálkodást követel meg. A költségvetési hiány csökkentése az intézmények és a hivatal közös feladata. A következő évekre vonatkozó közgyűlési kötelezettségvállalások előtt szükséges annak vizsgálata, hogy milyen hatása lesz az adott évek költségvetésének alakítására, ezért a gördülő terv kiemelt szerepet kap az előkészítő munka során.

Eger, 2006. január 31.

Dr. Nagy Imre sk.
Polgármester

Habis László sk.
Költségvetési és Integrációs Bizottság
Elnöke